

Súd: Okresný súd Trenčín
Spisová značka: 6PP/322/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3121011305
Dátum vydania rozhodnutia: 17. 01. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Michal Fiala
ECLI: ECLI:SK:OSTN:2022:3121011305.1

Uznesenie

Okresný súd Trenčín v trestnej veci odsúdeného R. C., nar. XX.XX.XXXX v H., trvale bytom H. XX, t. č. v ÚVTOS Dubnica nad Váhom, o návrhu odsúdeného o podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, na verejnom zasadnutí konanom v ÚVTOS Dubnica nad Váhom dňa 17.01.2022, samosudcom JUDr. Michalom Fialom takto

rozhodol:

Podľa § 415 ods. 1 Tr. poriadku s použitím § 66 ods. 1, ods. 2 Tr. zákona sa návrh odsúdeného R. C., nar. XX.XX.XXXX, o podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody **z a m i e t a**.

odôvodnenie:

Dňa 29.10.2021 bol Okresnému súdu Trenčín doručený návrh odsúdeného R. C. o podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody.

Zo skráteného výpisu klienta (č. I. 8) a z priložených rozhodnutí súd zistil, že odsúdený vykonáva trest odňatia slobody vo výmere 24 (dvadsaťštyri) mesiacov, uložený rozsudkom Okresného súdu Partizánske sp. zn. 2T/74/2020 zo dňa 30.11.2020 v spojení s uznesením Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 23To/132/2020 zo dňa 18.01.2021, na ktorý nastúpil dňa 18.01.2021 s predpokladaným dňom výkonu 18.08.2022.

Lehota na podanie návrhu o podmiennečné prepustenie odsúdenému plyní podľa skráteného výpisu klienta od dňa 18.08.2021.

V zaslanom hodnotení na odsúdeného (č. I. 7), ktoré bolo súdu doručené dňa 03.12.2021, Dubnica nad Váhom uviedol:

„Zasielam Vám hodnotenie k žiadosti o podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody (ďalej len „výkon trestu), ktorú si podal odsúdený R. C., narodený XX.XX.XXXX, trvale bytom H. XX, okres H.. Menovaný je slobodný, ukončené má základné vzdelanie. Pred výkonom trestu bol nezamestnaný.

Do výkonu väzby nastúpil zo slobody predvedením do ÚVTOS a ÚVV Ilava, kde neboli u odsúdeného zaznamenané negatívne poznatky. Správanie a vystupovanie mal na požadovanej úrovni. Vo voľnom čase sledoval televíziu, lúštil krížovky a chodil na vychádzky. Pracovne zaradený nebol. Kontakty s vonkajším prostredím udržiaval formou korešpondencie a telefonovania so sestrou. V uvedenom ústave začal vykonávať trest.

Do ÚVTOS Dubnica nad Váhom (ďalej len „ústav“) bol premiestnený dňa 02.03.2021. Po absolvovaní nástupného oddielu, kde bol oboznámený s internými predpismi, bol umiestnený do kolektívu odsúdených s diferenciačnou skupinou „B“.

Adaptáciu na podmienky výkonu trestu zvládol bez problémov. Správanie a vystupovanie odsúdeného v podmienkach výkonu trestu je slušné. V dodržiavaní interných predpisov sa nedostatky nevyskytli. V kolektíve odsúdených konfliktné situácie nevyvoláva. Z údajov uvedených v psychologickom vyšetrení a zo záznamov v pedagogickej dokumentácii vyplýva, že menovaný má k páchanej trestnej činnosti čiastočne kritický postoj.

Vo svojom voľnom čase sa venuje čítaniu, lúšteniu krížoviek, hraniu spoločenských hier a sledovaniu televízie. Akcií v rámci kultúrno-osvetovej činnosti sa nezúčastňuje. Nie je členom žiadneho záujmového krúžku.

Do práce zaradený nebol z dôvodu aktuálneho nedostatku voľných pracovných miest. Do činností pre všeobecný rozvoj osobnosti sa zapája pravidelne.

Kontakt s vonkajším prostredím udržiava so sestrou a kamarátom formou korešpondencie a telefonovania. O možnosti návštev a videonávštev záujem neprejavil.

Doposiaľ nebol disciplinárne odmenený ani disciplinárne potrestaný.

Program zaobchádzania je zameraný najmä na plnenie základných povinností, prijatie zodpovednosti za spáchanú trestnú činnosť, predvídanie následkov svojho konania, uvedomenie si negatívneho vplyvu požívania alkoholických nápojov a zapojenie sa do protialkoholovej osvety. Ďalej na aktívne a zmysluplné využívanie voľného času, zapájanie sa do činností pre všeobecný rozvoj osobnosti odsúdeného a podporu kontaktov s vonkajším prostredím. Stanovený program zaobchádzania odsúdený plní čiastočne v časti edukácia z dôvodu čiastočne kritického postoja k svojej trestnej činnosti a v časti aktivity vo voľnom čase, nakoľko svoj čas využíva pasívne. Ostatné časti stanoveného programu zaobchádzania plní.

Resocializačná prognóza je vyhodnotená ako menej priaznivá na základe stredného rizika recidívy trestnej činnosti.

Záverom hodnotenia konštatujem, že menovaný čiastočne preukazuje splnenie podmienok na podmienené prepustenie a podmienené prepustenie neodporúčam.“

Z odpisu registra trestov a z obsahu spisu vyplynulo, že odsúdený má v registri trestov celkom 7 záznamov.

Odsúdený na verejnom zasadnutí uviedol: „Žiadam o prepustenie, myslím si, že som sa polepšil, oľutoval som svoje trestné činy.“ K prednesenému hodnoteniu ústavu, v rámci ktorého nedošlo k žiadnym zmenám, sa už ďalej nevyjadril a nevyužil ani svoje právo konečného návrhu, nakoľko uviedol iba: „Nemám čo povedať.“

Prokurátor na verejnom zasadnutí právom konečného návrhu uviedol: „Navrhujem žiadosť odsúdeného zamietnuť, pričom poukazujem na závery hodnotenia ústavu, ktorý okrem neodporúčajúceho stanoviska v hodnotení uvádza resocializačnú prognózu ako menej priaznivú, stredné riziko recidívy trestnej činnosti a teda som toho názoru, že opätovne je tu odsúdený, ktorý pod vplyvom alkoholu rieši životné situácie násilným spôsobom, v tomto prípade voči jeho matke, v prípade jeho prepustenia je zrejmé, že sa opätovne vráti do miesta svojho bydliska, kde sa jeho matka nachádza. Podľa môjho názoru niet tu žiadnej záruky v tom, že by odsúdený následne po prepustení nepokračoval v trestnej činnosti násilného charakteru voči svojim príbuzným. Podľa môjho názoru teda nie je splnená jedna z materiálnych podmienok.“

Podľa § 415 ods. 1 Tr. poriadku o podmienenom prepustení z výkonu trestu odňatia slobody rozhoduje súd na návrh prokurátora, riaditeľa ústavu na výkon väzby alebo riaditeľa ústavu na výkon trestu odňatia slobody, v ktorom sa trest vykonáva, záujmového združenia občanov alebo na návrh odsúdeného na verejnom zasadnutí. Ak bol návrh odsúdeného o podmienené prepustenie zamietnutý, môže ho odsúdený opakovať až po uplynutí jedného roka a ak ide o odsúdeného na dvadsaťpäť rokov alebo na doživotie, po uplynutí troch rokov od zamietnutia okrem prípadu, že návrh bol zamietnutý len preto, že ho odsúdený podal predčasne.

Podľa § 66 ods. 1 Tr. zákona súd môže odsúdeného podmienené prepustiť na slobodu, ak odsúdený vo výkone trestu plnením svojich povinností a svojím správaním preukázal polepšenie a môže sa od neho očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život, a

a) ak ide o osobu odsúdenú za prečin po výkone polovice uloženého nepodmienečného trestu odňatia slobody alebo rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky zmierneného nepodmienečného trestu odňatia slobody,

b) ak ide o osobu odsúdenú za zločin po výkone dvoch tretín uloženého nepodmienečného trestu odňatia slobody alebo rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky zmierneného nepodmienečného trestu odňatia slobody,

c) ak ide o osobu odsúdenú za zločin, ktorá nebola pred spáchaním trestného činu vo výkone trestu odňatia slobody po výkone polovice uloženého nepodmienečného trestu odňatia slobody alebo rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky zmierneného nepodmienečného trestu odňatia slobody; súd zároveň nariadi kontrolu technickými prostriedkami.

Podľa § 66 ods. 2 Tr. zákona pri rozhodovaní o podmienčnom prepustení súd prihliadne aj na povahu spáchaného trestného činu a na to, v akom ústave na výkon trestu odsúdený trest vykonáva.

Podľa § 66 ods. 3 Tr. zákona ak odsúdený má vykonať viac trestov odňatia slobody, odsúdený môže byť podmienčne prepustený najskôr po výkone súčtu pomerných častí uložených trestov podľa ods. 1 písm. a) až c), § 67 ods. 1 a 2 a celého zvyšku trestu podľa § 68 ods. 2.

Podľa § 66 ods. 4 Tr. zákona ak ide o podmienčné prepustenie podľa odseku 1 písm. c), kontrolu technickými prostriedkami možno skončiť najskôr po uplynutí doby, ktorá zodpovedá dvom tretinám uloženého nepodmienečného trestu odňatia slobody alebo rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky zmierneného nepodmienečného trestu odňatia slobody.

Podľa § 67 ods. 1 Tr. zákona osoba odsúdená za obzvlášť závažný zločin alebo osoba odsúdená na trest odňatia slobody podľa § 47 ods. 2 okrem osoby odsúdenej na doživotie môže byť podmienčne prepustená až po výkone troch štvrtín uloženého trestu odňatia slobody.

Podľa § 68 ods. 1 Tr. zákona pri podmienčnom prepustení súd určí skúšobnú dobu na jeden rok až sedem rokov; skúšobná doba sa začína podmienčným prepustením odsúdeného. Súd môže zároveň nariadiť probačný dohľad nad odsúdeným vo výmere do troch rokov a ustanoviť mu primerané obmedzenia alebo povinnosti uvedené v § 51 ods. 3 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2005/300/20190801.html>> a 4. <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2005/300/20190801.html>> Ak ide o podmienčné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody na dvadsaťpäť rokov alebo na doživotie, súd určí skúšobnú dobu na desať rokov a súčasne nariadi probačný dohľad nad odsúdeným vo výmere do piatich rokov a ustanoví mu primerané obmedzenia alebo povinnosti uvedené v § 51 ods. 3 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2005/300/20190801.html>> a 4. <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2005/300/20190801.html>> Podmienčne prepustený je povinný podrobiť sa kontrole technickými prostriedkami, ak je takáto kontrola nariadená. Nariadiť kontrolu technickými prostriedkami možno, ak sú splnené podmienky podľa osobitného predpisu. Skúšobná doba neplynie počas výkonu nepodmienečného trestu odňatia slobody a počas výkonu väzby.

Súd po oboznámení sa so spisovým materiálom, predovšetkým s návrhom odsúdeného o podmienčné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, hodnotením ústavu, skráteným výpisom klienta a odpisom registra trestov zistil, že u odsúdeného bola síce splnená formálna podmienka na podmienčné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody (lehota na podanie návrhu o podmienčné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody), ale nebola u neho splnená podmienka materiálna. Na tomto základe preto dospel k záveru, že jeho návrh nie je s poukazom na § 66 ods. 1 Tr. zákona dôvodný.

Z tohto ustanovenia vyplýva, že predpokladom podmienčného prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody je kumulatívne splnenie troch podmienok, a to tých, že odsúdený vykonal už potrebnú časť z výmery uloženého a nariadeného trestu odňatia slobody, vo výkone trestu plnením svojich povinností a správaním preukázal polepšenie a môže sa od neho očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život, t. j. že neexistuje pre spoločnosť príliš veľké riziko jeho recidívy. Citované ustanovenie vyjadruje predovšetkým požiadavku pozitívnej prognózy budúceho správania sa odsúdeného, ktorá je nevyhnutným predpokladom pre podmienčné prepustenie a musí pritom vyplývať zo zhodnotenia polepšenia odsúdeného, pričom očakávanie, že odsúdený po podmienčnom prepustení povedie riadny život, musí byť dôvodné a založené na všestrannom zhodnotení jeho osobnosti, doterajšieho pôsobenia výkonu trestu, možnosti jeho nápravy a osobných pomerov, s prihliadnutím na účel trestu. Pri rozhodovaní sa prihliadne aj na to v akom ústave vykonáva trest odňatia slobody ako aj na povahu spáchaného trestného činu.

Pokiaľ ide o prvú zákonnú (formálnu) podmienku, odsúdený už vykonal potrebnú pomernú časť z výmery postupne uložených trestov odňatia slobody, a teda táto podmienka bola splnená.

Čo sa týka druhej zákonnej (materiálnej) podmienky, že počas doterajšieho výkonu trestu preukazuje polepšenie, táto podmienka v danom prípade nebola celkom splnená. V prípade druhej podmienky súd skúma či je odsúdený schopný viesť riadny život v podmienkach výkonu trestu, a to plnením svojich pracovných aj mimopracovných úloh vrátane dodržiavania všetkých právnych noriem vzťahujúcich sa na výkon trestu odňatia slobody. Súd zároveň dodáva, že jedným z výrazov polepšenia sa odsúdeného je aj zmena na nazeranie na trestnú činnosť.

Z hodnotenia ústavu vyplýva, že správanie sa odsúdeného v podmienkach výkonu trestu odňatia slobody je slušné a na požadovanej úrovni, pričom uvedené sa vzťahuje aj na jeho predošlé umiestnenie v ÚVTOS a ÚVV Ilava. Pracovne zaradený nie je z dôvodu aktuálneho nedostatku voľných pracovných miest, zapája sa teda aspoň do činností pre všeobecný rozvoj osobnosti. Zvyšný voľný čas však trávi prevažne pasívne, nezúčastňuje sa na žiadnych dostupných aktivitách kultúrno-osvetovej činnosti, nie je členom žiadneho krúžku. Súd teda v takomto prístupe odsúdeného nenachádza žiadne prejavy, ktoré by naznačovali jeho vôľu k rozvoju vlastnej osobnosti, aby mohol neskôr na slobode viesť riadny a slušný život, prípadne aby mal lepšiu možnosť získať zamestnanie, nakoľko pred výkonom trestu bol nezamestnaný a ukončené má iba základné vzdelanie.

Postoj odsúdeného k vlastnej trestnej činnosti bol v rámci hodnotenia ústavu vyhodnotený ako čiastočne kritický. Na verejnom zasadnutí konanom v súvislosti s rozhodovaním o návrhu o podmienkové prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody odsúdený uviedol, že svoje trestné činy oľutoval. Súd však v tejto súvislosti poukazuje na skutočnosť, ako taktiež vyplýva z hodnotenia ústavu, že odsúdený neudržiava kontakt a neupevňuje tak vzťah so svojou matkou, ktorá bola poškodenou v prípade aktuálneho odsúdenia vo veci Okresného súdu Partizánske sp. zn. 2T/74/2020 a ku ktorej by sa mal vrátiť do spoločného bydliska. Nie je teda dostatočne zrejmé či odsúdený svoju trestnú činnosť ľutuje vo všetkých jej dôsledkoch, teda aj vo vzťahu k ujme, ktorú spôsobil svojej matke ako blízkej osobe a súčasne osobe vyššieho veku.

Splnená nebola ani tretia (materiálna) z citovaných podmienok, ktorou je dôvodné očakávanie vedenia riadneho života odsúdeného na slobode, t. j. neexistencia rizika jeho recidívy. Odsúdený má k dnešnému dňu 7 záznamov v Registri trestov, vrátane aktuálneho odsúdenia vo veci Okresného súdu Partizánske sp. zn. 2T/74/2020. Súd však na tomto mieste dáva do pozornosti skutočnosť, že všetky predošlé odsúdenia sú spreď viac ako tridsiatich rokov a niektoré z nich už boli aj zahladené. Napriek tomu však možno nájsť spoločný prvok týchto starších odsúdení s aktuálnym odsúdením, a síce to, že odsúdený sa dopúšťal trestnej činnosti pod vplyvom alkoholu, kedy svoje správanie nedokázal plnohodnotne ovládať. Vo veci Okresného súdu Prievidza sp. zn. 4T/249/1983 sa dopustil trestného činu útoku na verejného činiteľa podľa § 156 ods. 1 písm. a), ods. 2 Tr. zákona č. 140/1961 Zb. a okrem podmienkového trestu odňatia slobody na 18 (osemnásť) mesiacov mu bolo uložené aj ochranné protialkoholické liečenie ambulantnou formou. Neskôr sa vo veci Okresného súdu Topoľčany sp. zn. 1T/23/1990 dopustil trestného činu ublíženia na zdraví podľa § 222 ods. 1 Tr. zákona č. 140/1961 Zb. a porušovania domovej slobody podľa § 238 ods. 1, ods. 2 písm. a) Tr. zákona č. 140/1961 Zb., za čo mu bol uložený nepodmienečný trest odňatia slobody na 2 (dva) roky a tiež ochranné protialkoholické liečenie ústavnou formou.

Hoci sa odsúdený tentokrát dopustil trestnej činnosti po viac ako tridsiatich rokoch, jeho konanie bolo opäť spustené v dôsledku požitia alkoholu, pričom bolo namierené voči vlastnej matke, ktorá je už osobou vyššieho veku a na ktorú v tom čase dokonca poberal opatrovateľský príspevok. Matka odsúdeného ako poškodená utrpela početné poranenia s dobou liečenia v trvaní štyridsaťpäť dní. Odsúdenému bolo okrem nepodmienečného trestu odňatia slobody na 2 (dva) roky uložené tiež ochranné protialkoholické liečenie ambulantnou formou. Súd v tejto súvislosti konštatuje, že u odsúdeného v súčasnosti nemožno dostatočne predvídať či na slobode opätovne nesiahne po ľahko dostupnom alkohole, následkom čoho by mohol prestať plnohodnotne ovládať svoje správanie a dopustiť sa ďalšieho protiprávneho konania. Ako riziko súd hodnotí tiež spoločné bydlisko odsúdeného s jeho matkou, do ktorého sa plánuje v budúcnosti vrátiť.

Vzhľadom ku všetkým uvedeným skutočnostiam teda súd vyhodnotil riziko recidívy odsúdeného v zhode s hodnotením ústavu ako stredné riziko a zároveň vyhodnotil, že u odsúdeného nebola daná dostatočná záruka, že bude na slobode skutočne viesť riadny život.

Z uvedených dôvodov súd zamietol návrh o podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, nakoľko odsúdený kumulatívne nesplnil všetky zákonom stanovené podmienky pre také rozhodnutie.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu je prípustná sťažnosť do 3 (troch) pracovných dní odo dňa jeho oznámenia prostredníctvom Okresného súdu Trenčín na Krajský súd v Trenčíne. Oznámením je jeho vyhlásenie v prítomnosti toho, komu treba uznesenie doručiť. Ak sa uznesenie vyhlásilo v neprítomnosti takejto osoby, oznámením je až doručenie uznesenia. Sťažnosť má odkladný účinok.